

Kierunki działania Akcji Katolickiej w Polsce na 2008 rok

Program duszpasterski Kościoła w Polsce na rok 2007/2008. < Bądźmy uczniami Chrystusa >
Komisja Duszpasterstwa Ogólnego Konferencji Episkopatu Polski (Poznań 2007)

Akcja Katolicka. Materiały formacyjne na 2008 rok, oprac. ks. Tadeusz Borutka (red.), ks. Mirosław Dziedzic, ks. Jarosław Sroka, ks. Wiesław Łużyński, ks. Tadeusz Żdaniuk (Kraków 2007)

Hasło:

***Bądźmy uczniami Chrystusa.
Akcja Katolicka szkołą świętości i apostołstwa***

Motto biblijne:

„Idźcie więc i czyńcie uczniów wśród wszystkich narodów” (Mt 28,19a).

*

„Jeśli kto chce iść za Mną, niech się zaprze samego siebie, niech co dnia bierze krzyż swój i niech mnie naśladuje! Bo kto chce zachować swoje życie, straci je, a kto straci swe życie z mego powodu, ten je zachowa” (Łk 9,23-24).

**

Z adhortacji apostołskiej Jana Pawła II *Ecclesia in Europa*

„Jezus obecny jest w świecie również na inne, jak najbardziej rzeczywiste sposoby, a szczególnie w swych uczniach, którzy – wierni podwójnemu przykazaniu miłości – oddają cześć Bogu w Duchu i prawdzie (por. J 4,24) oraz życiem dają świadectwo braterskiej miłości, która wyróżnia ich jako naśladowców Chrystusa” (por. Mt 25,31-46; J 13,35; 15,1-17; n. 22).

Dzisiejsza sytuacja kulturowa i religijna Europy wymaga obecności katolików dojrzałych w wierze i wspólnot chrześcijańskich misyjnych, które będą dawały świadectwo miłości Boga do wszystkich ludzi. Głoszenie Ewangelii nadziei ma zatem pobudzać do przechodzenia od wiary podtrzymywanej społeczną tradycją, choć jest ona godna szacunku, do wiary bardziej osobistej i dojrzałej, oświeconej i płynącej z przekonania. Chrześcijanie są zatem wezwani do takiej wiary, która pozwoliłaby im krytycznie konfrontować się ze współczesną kulturą i oprzeć się jej pokusom; skutecznie oddziaływać na środowiska kulturalne, gospodarcze, społeczne i polityczne; ukazywać, że komunია między członkami Kościoła katolickiego i z innymi chrześcijanami jest silniejsza od wszelkich więzi etnicznych; z radością przekazywać wiarę nowym pokoleniom; budować kulturę chrześcijańską, zdolną ewangelizować najszerzej pojętą kulturę, w której żyjemy” (n. 50).

I. Kontekst duszpasterski i społeczny

Miniony rok duszpasterski miał na celu pomóc nam odkryć na nowo nasze powołanie i je pogłębić. Obecny program staje się logiczną konsekwencją tamtego działania. Rozpoznawszy powołanie i przyjąwszy je z wdzięcznością, trzeba iść dalej. Człowiek, który ma świadomość umiłowania, wybrania i powołania przez Chrystusa, powinien stawać się Jego uczniem.

Uczeń Chrystusa – to chrześcijanin wierny przykazaniu miłości Boga i bliźniego, to ten, który oddaje cześć Bogu w *Duchu i w prawdzie* oraz życiem daje świadectwo braterskiej miłości, która staje się cechą wyróżniającą go w świecie.

Jezus żyje w swych uczniach (por. *EiE*, n. 22).

Wdzięczni jesteśmy Bogu za powołania do kapłaństwa i życia konsekrowanego, do małżeństwa i rodziny, itp. Cieszy nas fakt, że wielu kapłanów rozumie potrzebę formowania wokół siebie elit, które podejmują we wspólnotach ważną odpowiedzialność za katechezę parafialną, animowanie liturgii, pracę charytatywną oraz stan materialny parafii.

Około 3 mln Polaków pogłębia swoją wiarę, włączając się w działalność ruchów i stowarzyszeń katolickich, a wśród nich Akcji Katolickiej. Nie brakuje nowych inicjatyw świeckich wiernych, którzy chcą świadomie realizować swoje życiowe powołania, odkrywają swoje miejsce w Kościele. Wielu ludzi sięga po Biblię, poświęca swoje wakacje na rekolekcje czy pielgrzymki oraz angażuje się w wolontariat. Wśród polskich emigrantów nie brakuje tych, którzy dają świadectwo swego chrześcijańskiego życia, wzbudzając często zainteresowanie i podziw wśród obywateli kraju, który wybrali. Nierzadko ceni się dziś polskich pracowników za ich uczciwość i rzetelność.

Badania religijności Polaków wskazują na poważny problem słabnięcia wiary w Boga osobowego. Wzrasta relatywizm moralny, zwłaszcza w sferze etyki życia małżeńskiego. W wielu katolickich rodzinach akceptuje się życie dzieci w tzw. nieformalnych związkach. Widoczne staje się przyjmowanie konsumpcyjnego stylu życia, promującego bardziej <mieć> niż <być>. Bólem napawa nieuczciwość, obojętność, brak wrażliwości na ludzkie cierpienie i uleganie nałogom.

Powyższa sytuacja sprawia, że tematyka tegorocznego programu duszpasterskiego może stać się konkretną odpowiedzią na znaki czasu, jakie zauważamy wokół nas. Nie wolno nam zamykać oczu na panujące zło, na wady i słabości Polaków. Nie należy jednak wpadać w pesymizm i beznadzieję. Jezus Chrystus, który nas powołał i pragnie czynić nas swoimi uczniami, oczekuje od nas otwartych serc, gotowych przyjąć moc Ducha Świętego. To Duch Święty może uczynić z nas prawdziwych uczniów Jezusa, którzy bez lęku podejmą misję czynienia uczniów (Mt 28, 19a). Trud realizacji programu chcemy polecić Maryi, pierwszej i doskonałej uczennicy Pana. Ją też chcemy prosić o wstawiennictwo i od Niej chcemy się uczyć posłuszeństwa Zbawicielowi (zob. *Program duszpasterski Kościoła w Polsce na rok 2007/2008*, s. 13 i n.)

*

Hasło roku wzywa nas do ukierunkowania refleksji w stronę odpowiedzi na pytania: co to znaczy być uczniem Jezusa? Jakie są warunki, które winien on spełniać i jakie umiejętności winien opanować?

Być uczniem Jezusa to zdecydować się – świadomie i dobrowolnie – na to, aby On był Mistrzem, a ja uczniem do końca życia. Chcę, by On został moim Mistrzem na wieczność.

Pierwszym zatem celem pracy duszpasterskiej w roku 2007/2008 będzie próba uświadomienia sobie potrzeby bycia uczniem Jezusa (por. *Program duszpasterski na rok 2007/2008*, s. 29).

II. Ogólne cele i zadania duszpasterskie

(dla księży asystentów)

- Radośnie przekazywać wiarę nowym pokoleniom i budować kulturę chrześcijańską, zdolną ewangelizować najszerzej pojętą kulturę, w której żyjemy (por. *EiE*, n. 50),
- uświadamiać duszpasterzom potrzebę zmiany mentalności duszpasterskiej: z obsługujących wiernych na formatorów uczniów,
- formować wiernych, by tworzyli wspólnoty owocujące misyjnością i świadectwem miłości,
- kształtować duchowość biblijną wiernych,
- odkrywać znaczenia i moc słowa Bożego w procesie stawania się uczniem Chrystusa,

- zrozumieć potrzebę tworzenia grup biblijnych, które stawałyby się przestrzenią wzrastania w byciu uczniem Chrystusa. W tym celu wykorzystać Stowarzyszenia „Dzieło Biblijne im. Jana Pawła II” oraz pomoce duszpasterskie w pracy biblijnej w parafiach,
- budować współpracę pomiędzy duszpasterzami i duszpasterzami a wiernymi świeckimi oraz osobami konsekrowanymi,
- dostrzegać i wykorzystać potencjał tkwiący w ruchach, stowarzyszeniach katolickich i Akcji Katolickiej,
- formować u wiernych i duszpasterzy postawę otwarcia na potrzeby innych ludzi oraz gotowości udzielenia im pomocy do godnego życia,
- wychowywać wiernych do umiejętności przebaczenia w duchu miłosierdzia chrześcijańskiego i postawy otwarcia na przyjęcie przeprosin ze strony drugiej osoby,
- dowartościować funkcję diakonii chrześcijańskiej,
- zachęcać do większej aktywności wiernych w różnych obszarach życia społecznego w celu budowania cywilizacji miłości i solidarności społecznej,
- formować wiernych do czytelnego świadectwa miłości bliźniego w swoim środowisku lokalnym (wioska, gmina, miasto, dzielnica miasta, powiat itp.),
- otoczyć szczególną troską duszpasterską środowiska nauczycieli i wychowawców,
- popierać ideę wolontariatu oraz organizować takie grupy w parafiach,
- otoczyć troską duszpasterską emigrantów i ich rodziny.

III. Metody i środki realizacji programu duszpasterskiego (dla księży asystentów)

(według tematyki proponowanej w programie duszpasterskim Kościoła w Polsce na 2008 r.)

1. Posługa Słowa

a/ Homilia niedzielna

Adwent i Boże Narodzenie:

- Być uczniem Chrystusa w rodzinie

Wielki Post i Okres Paschalny:

- Być uczniem Chrystusa Najwyższego Kapłana

Okres zwykły w ciągu roku:

- Być uczniem Chrystusa w pracy zawodowej (2-11 niedziela zwykła),
- Być uczniem Chrystusa w posłudze miłosierdzia (12-23 niedz. zw.),
- Być uczniem Chrystusa w życiu społecznym (24-34 niedz. zw.).

b/ Rekolekcje parafialne (i dla Akcji Katolickiej)

- rekolekcje głoszące kerygmat,
- rekolekcje biblijne związane z intronizacją ewangeliarza w parafii,
- rekolekcje biblijne przygotowujące do intronizacji Pisma Świętego w rodzinach,
- rekolekcje prowadzące do utworzenia kręgu biblijnego, grupy formacyjnej. itp.,

c/ katecheza w szkole i w parafii na temat: *Bądźmy uczniami Chrystusa* (Księża-asystenci i katecheci świeccy – członkowie Akcji Katolickiej),

d/ katecheza dla dorosłych (pomoc w jej urządzaniu),

- udoskonalać istniejące jej formy (np. przygotowanie rodziców oraz chrzestnych do liturgii chrztu dziecka),
- spotykać się z rodzicami dzieci szkolnych, zwłaszcza pierwszokomunijnych i z rodzicami młodzieży przed bierzmowaniem,

- urządzić spotkania dla rodziców narzeczonych,
- prowadzić formację podczas spotkań Parafialnej Rady Ekonomicznej oraz Parafialnej Rady Duszpasterskiej,
- ożywiać formację dorosłych w ruchach i stowarzyszeniach oraz grupach duszpasterskich, w tym w Akcji Katolickiej.

W katechezie dorosłych należy akcentować następujące cele:

- ukazywać Chrystusa przynoszącego człowiekowi Dobrą Nowinę o Zbawieniu, o wolności i godności człowieka,
- wskazywać na Chrystusa, który wzywa do wzięcia krzyża i pójścia za Nim,
- uwrażliwiać na realną obecność Chrystusa w Eucharystii i możliwość osobistego spotkania z Nim podczas liturgii i prywatnej modlitwy (adoracja i medytacja),
- pogłębiać świadomość bycia uczniem Chrystusa i przyjmować na siebie odpowiedzialność wynikającą z tego faktu,
- ukazywać pola realizacji misji ucznia Chrystusa (rodzina, praca zawodowa, społeczna, itp.),
- ukazywać motywy do podejmowania decyzji o pogłębianiu swojej relacji do Chrystusa i budowaniu wiary dojrzałej.

e/ urządzić konferencje tematyczne nt. bycia uczniem Chrystusa.

2. Posługa uświęcania

- uczyć przechodzenia od wiary podtrzymywanej społeczną tradycją do wiary osobistej i dojrzałej, oświeconej i płynącej z przekonania,
- pomagać odkrywać znaczenie chrztu świętego w życiu chrześcijanina oraz uczyć życia duchowością tego sakramentu,
- przygotowywać, celebrować i przeżywać Eucharystię jako źródło i szczyt życia wspólnoty Kościoła (wspólna troska kapłana oraz wiernych o piękno i głębię przeżywania celebracji eucharystycznej),
- uczyć przeżywania Eucharystii jako szkoły przysposabiającej do bycia uczniem Chrystusa i do apostołstwa,
- uczyć brania krzyża na każdy dzień, by żyć i owocować miłością,
- troszczyć się o solidne przygotowanie młodzieży do przyjęcia sakramentu bierzmowania i przeżywania go jako ważnego wydarzenia na drodze pójścia za Jezusem,
- przeżywać sakrament pojednania jako niezbędne <narzędzie> w procesie stawiania się uczniem Chrystusa,
- uczyć siebie i innych modlitwy (diecezjalna, dekanalna lub parafialna szkoła modlitwy i duchowości chrześcijańskiej),
- korzystać z okazji modlitwy w świątyniach otwartych w ciągu dnia,
- ukazywać Maryję jako wzór dla chrześcijanina w słuchaniu Słowa Bożego (Niewiasta słuchająca), w modlitwie (Niewiasta modląca się w Wieczerniku) i w służbie bliźniemu (nawiedzenie Elżbiety, interwencja w Kanie Galilejskiej).

3. Posługa duszpasterska i apostołstwo

- podejmować dzieło formacji wewnętrznej (homilie niedzielne, katecheza dla dorosłych, spotkania biblijne, katecheza w grupach duszpasterskich, rekolekcje i misje parafialne, tematyczne nabożeństwa dla ludu chrześcijańskiego,

- budzić wśród wiernych świeckich współodpowiedzialność za wspólną parafialną przez tworzenie i odpowiedzialne kierowanie Parafialnymi Radami Ekonomicznymi oraz Parafialnymi Radami Duszpasterskimi,
- zapraszać wiernych świeckich do współpracy w różnych formach posługi duszpasterskiej (Parafialne Zespoły Liturgiczne, katecheza sakramentalna dzieci i młodzieży w parafii itp.),
- angażować się w działalność charytatywną, inspirowaną przez parafialny zespół Caritas, inne podmioty kościelnej działalności charytatywnej lub istniejące w pobliżu miejsca zamieszkania placówki charytatywno-opiekuńcze,
- wychowywać siebie i innych do służebnej miłości, także poprzez przekazy medialne, z uwzględnieniem tradycyjnych nośników myśli oraz *Internetu*,
- tam, gdzie są ośrodki akademickie, ożywiać troskę o studentów.

IV. „Bądźmy uczniami Chrystusa. Akcja Katolicka szkołą świętości i apostołstwa”

Akcja Katolicka, nawiązując do *Programu duszpasterskiego Kościoła w Polsce na rok 2007/2008*. <Bądźmy uczniami Chrystusa> (Poznań 2007), przyjęła następujące hasło dla swojej pracy formacyjnej i apostołskiej: „Bądźmy uczniami Chrystusa. Akcja Katolicka szkołą świętości i apostołstwa”.

W materiałach formacyjnych na 2008 r. zaproponowano 12 spotkań o następującej tematyce: Jezus Chrystus prawdziwy Bóg; Jezus Chrystus prawdziwy Człowiek; Jezus Chrystus Najwyższy Kapłan; Jezus Chrystus obecny w swoim Kościele; Jezus Chrystus obecny w sakramentach; Jezus Chrystus obecny w liturgii; Jezus Chrystus obecny w Słowie Bożym; Śladami Mistrza z Nazaretu; Chrześcijanin świadkiem Chrystusa; Chrześcijanin głosicielem Jego Słowa; Chrześcijanin w służbie potrzebującym; Tobie służyć, to znaczy królować.

W tematyce spotkań formacyjnych wzięto pod uwagę relację: „mistrz – uczeń” (Mistrz – Jezus Chrystus; uczeń – człowiek ochrzczony). 7 tematów poświęcono osobie Jezusa Chrystusa jako Mistrza, a 5 – Akcji Katolickiej, która jest „szkołą świętości i apostołatu” (por. „Wprowadzenie”, w: *Akcja Katolicka. Materiały formacyjne na 2008 rok* Kraków 2007).

V. Stałe zalecenia dla Akcji Katolickiej

1. Modlitwa, Liturgia, formacja

- a/ praktyka *Liturgii Godzin* i modlitwy różańcowej,
- b/ codzienna lektura Pisma Świętego,
- c/ pełny udział w niedzielnej Mszy Świętej; pomoc w czynnościach liturgicznych),
- d/ systematyczne korzystanie z sakramentu pokuty,
- e/ stała modlitwa za kapłanów, w tym za asystentów Akcji Katolickiej,
- f/ udział w rekolekcjach i dniach skupienia (KIAK, DIAK i POAK – raz do roku),
- g/ udział w pielgrzymkach (krajowej na Jasną Górę i diecezjalnych); zachęcanie do udziału w niej członków KSM,
- h/ studium Magisterium Kościoła: nauczanie papieskie, Episkopatu Polski: II Polski Synod Plenarny, listy pasterskie, *Program duszpasterski* Komisji Duszpasterstwa Ogólnego Konferencji Episkopatu Polski, itp.; lektura „Biuletynu KIAK” i innych wydawnictw Akcji Katolickiej oraz materiałów formacyjnych,
- i/ angażowanie dzieci i młodzieży w działalność apostołską, uczenie ich odpowiedzialności za rozwój Kościoła lokalnego oraz zaznajamianie z ruchami religijnymi funkcjonującymi w parafii, w tym w KSM i Akcją Katolicką.

2. Problematyka społeczna

- a/ propagowanie katolickiego modelu małżeństwa i rodziny; troska duchowa i materialna o rodzinę, wspieranie ludzi dotkniętych kryzysem wiary,
- b/ troska o ubogich, potrzebujących i bezrobotnych na terenie parafii,
- c/ koordynacja przez DIAK-i działań charytatywnych podejmowanych przez POAK-i oraz wspieranie parafialnych świetlic środowiskowych,
- d/ podejmowanie współpracy z samorządami lokalnymi i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się problematyką społeczną, w tym bezrobociem oraz zagadnieniami związanymi z edukacją, kulturą, sportem i rekreacją,
- e/ wspieranie polityków wywodzących się ze środowisk katolickich, a w szczególności członków AK oraz stawianie im wymagań, w świetle katolickiej nauki społecznej, aby służyli uczciwie Bogu i Ojczyźnie; nawiązanie kontaktów z nowo wybranymi przedstawicielami samorządów terytorialnych,
- f/ czynny udział w życiu społecznym, kulturalnym i oświatowym swojego środowiska; promowanie wartościowej literatury i sztuki oraz dziedzictwa kulturowego Kościoła (archiwa, bibliotek, zabytki sztuki sakralnej), celem podtrzymania pamięci o przeszłości Kościoła i Ojczyzny.

3. Sprawy organizacyjne

- a/ bardziej dynamiczny rozwój struktur Akcji Katolickiej poprzez powoływanie nowych Parafialnych Oddziałów oraz pobudzanie do aktywności już istniejących,
- b/ realizowanie programu zawartego w materiałach instruktażowych,
- c/ wysłanie przedstawicieli DIAK na szkolenia liderów organizowane przez KIAK,
- d/ utrzymywanie stałego kontaktu DIAK z KIAK, zgłaszanie propozycji uwag i pytań, dotyczących funkcjonowania stowarzyszenia, a także przekazywanie informacji o wszelkich trudnościach, z jakimi borykają się DIAK-i,
- e/ bardziej aktywny udział członków AK w pielgrzymce na Jasną Górę, konferencjach organizowanych przez KIAK oraz DIAK-i,
- f/ zaangażowanie w organizację Dnia Papieskiego,
- g/ podejmowanie współpracy z ruchami, organizacjami oraz stowarzyszeniami kościelnymi, a w szczególności z KSM, na wszystkich szczeblach naszych struktur,
- h/ organizowanie konkursów, festiwali, przeglądów pieśni, poezji oraz wiedzy religijnej dla dzieci i młodzieży,
- i/ propagowanie idei AK w środkach masowego przekazu,
- j/ zwiększenie dyscypliny finansowej w zakresie ściągalności składek członkowskich,
- k/ przekazywanie rocznych sprawozdań z działalności DIAK, według podanego terminu, do KIAK.

VI. Dokumenty Kościoła

(lektury i pomoce formacyjne)

1. Papież Jan Paweł II

- Adhortacja apostolska *Catechesi tradendae*,
- Adhortacja apostolska *Christifideles laici*,
- Adhortacja apostolska *Pastores dabo vobis*,
- Adhortacja apostolska *Vita consecrata*,
- Adhortacja apostolska *Ecclesia in Europa*,
- List apostolski *Novo millennio ineunte*.

2. Papież Benedykt XVI

- Encyklika *Deus caritas est*,
- Adhortacja apostolska *Sacramentum caritatis*,
- Przemówienie do duchowieństwa w katedrze Warszawskiej, 25 V 2006 r.,
- *Jezus z Nazaretu* (Kraków 2007),
- Przemówienia do rodzin (Kongresie Rodzin, Walencja 2006),

3. Wydawnictwa Akcji Katolickiej w Polsce

- Bp Mariusz Leszczyński, *Idźcie naprzód z nadzieją! Szkice o Akcji Katolickiej*, Warszawa-Zamość,
- *Akcja Katolicka. Wprowadzenie kandydatów w podstawowe zagadnienia*, t. 23, („Biblioteka Akcji katolickiej”), red. ks. Tadeusz Borutka, Bielsko-Biała-Kraków 2007,

4. Inne

- II Polski Synod Plenarny. Posługa charytatywna Kościoła,
- Josè H. Prado Flores, *Formacja uczniów*, Łódź 1993,
- Rosa Alberoni, *Wygnać Chrystusa*, Izabelin-Warszawa 2007.